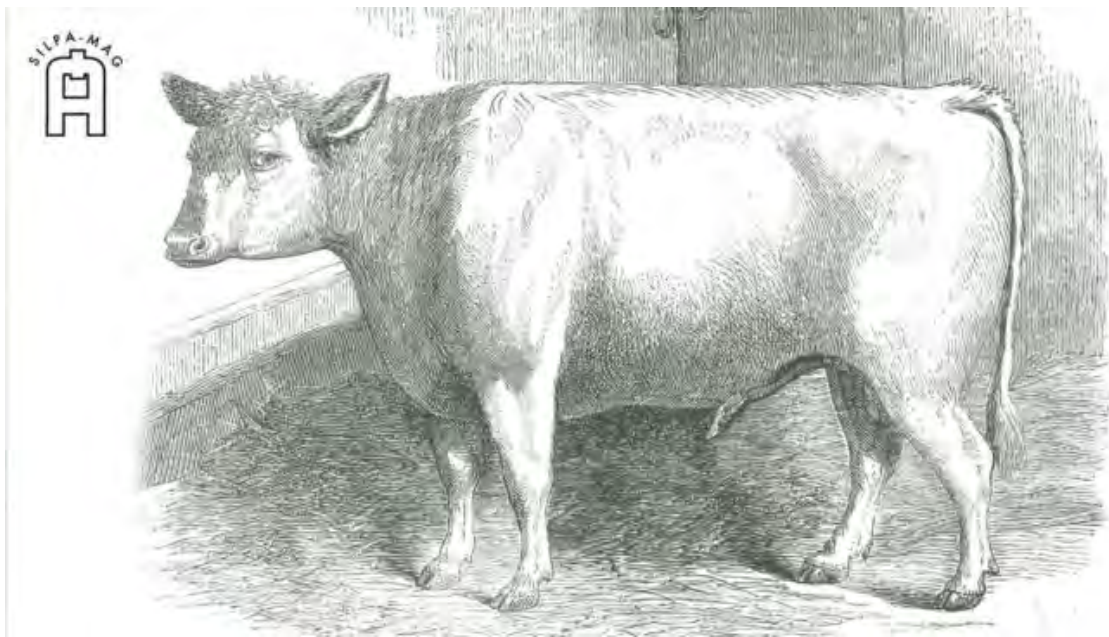

จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ส่ง วัวกระทิง เป็นบรรณาการจากฝรั่งเศส ถึงรัชกาลที่ 4

วัวกระทิงหนุ่มพ่อพันธุ์ (ชนิดไม่มีเขา) ของพระราชทานแต่พระเจ้ากรุงสยาม

ผู้เขียน กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม

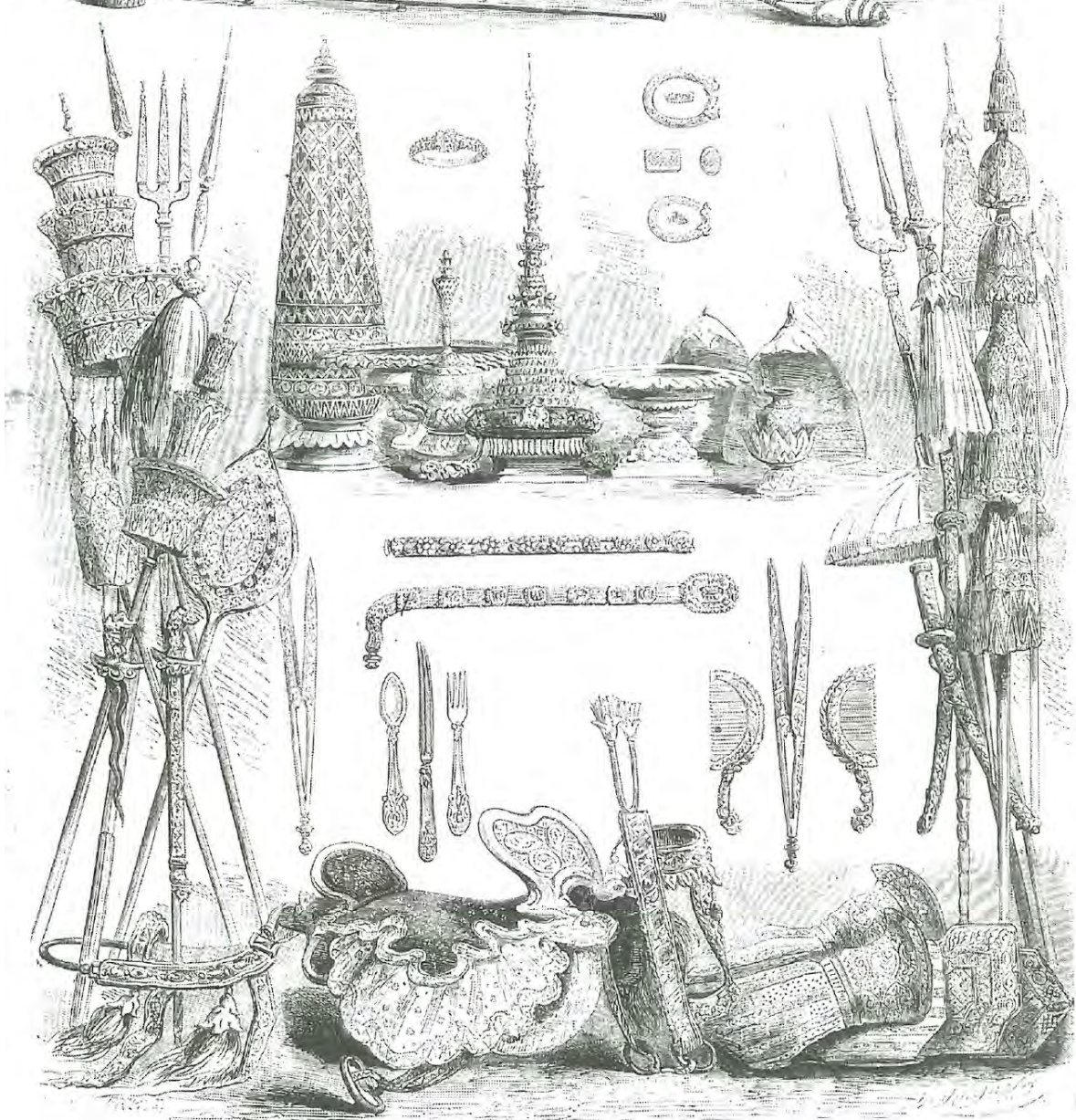
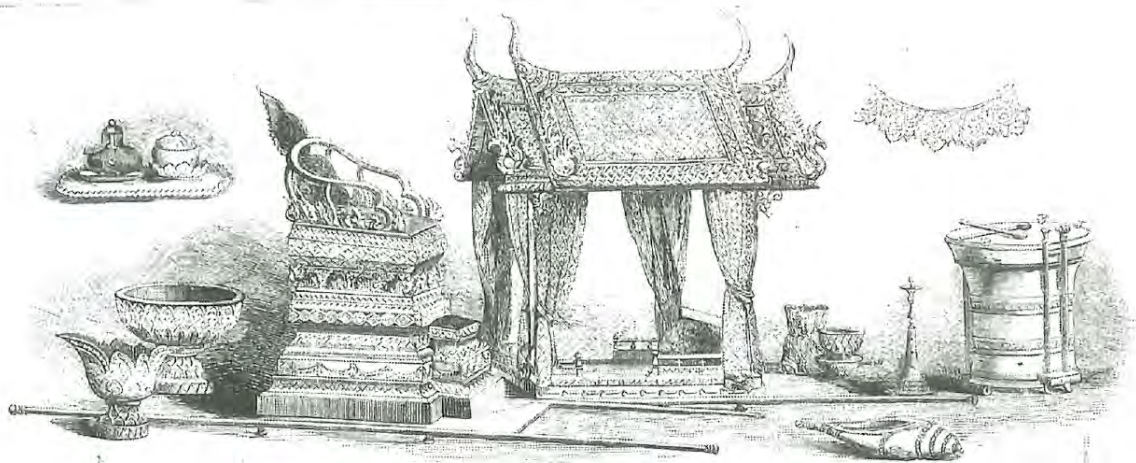
เผยแพร่ วันอาทิตย์ที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2568

ตามร่องรอยข้อมูลจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ส่ง “วัวกระทิงหนุ่มพ่อพันธุ์” เป็นบรรณาการจากฝรั่งเศส ถึงรัชกาลที่ 4

ใน ค.ศ. 1861 (พ.ศ. 2404) สยามส่งพระยาศรีพิพัฒน์ (แพ บุนนาค) ในฐานะราชทูตนำคณะเดินทางไปเข้าเฝ้าจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ถึงกรุงปารีส เพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส

ในการนี้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงถวาย “ของขวัญ” พิเศษจำนวนมหาศาล เป็นเครื่องมงคลราชบรรณาการส่งลงเรือข้ามน้ำข้ามทะเลไปยังยุโรป ดังที่มีบันทึกว่า

“...27 มิถุนายน ค.ศ. 1861 ราชทูตพิเศษจากคิงมังกูได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นที่ฟองเตนโบล บรรณาการจากสยามประกอบด้วยพระบรมรูปของคิงมังกู และเครื่องราชูปโภคหลายสิบชิ้นที่เป็นของใช้ส่วนพระองค์จริงๆ ฯลฯ...”

Présents envoyés par les Rois de Siam à S. M. Napoléon III. — D'après un croquis de M. Moutin.

เครื่องมงคลราชบรรณาการ ที่นำไปถวายจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ในปี ค.ศ. 1861

ครั้นภารกิจของคณะราชทูตสยามเสร็จสิ้น จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ก็ได้ถวายราชบรรณาการแก่พระเจ้ากรุงสยามเช่นกัน โดย “ของขวัญ” ชิ้นหนึ่งของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ซึ่งพระราชทานมายังพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ในปี ค.ศ. 1861 นั้น คือ “ว้าวกระทิง”

เรื่องของขวัญพิเศษชิ้นนี้ปรากฏเป็นข่าวอยู่ในหนังสือพิมพ์กรุงปารีสฉบับหนึ่ง ก่อนการอำลาจากประเทศฝรั่งเศสของคณะทูต มีใจความโดยสรุปคือ...

“ว้าวกระทิงหนุ่มพ่อพันธุ์ (ชนิดไม่มีเขา) ของพระราชทานแต่พระเจ้ากรุงสยาม

เป็นว้าวกระทิงพ่อพันธุ์ชั้นยอดของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดในงานเกษตรและปศุสัตว์แห่งชาติในปีนี้ (ค.ศ. 1861) เวลานี้คณะชาวสยามตั้งชื่อให้มันใหม่เสียเพราะพริ้งว่า ‘ศาลาไทย’ เราภาวนาว่ามันจะเดินทางด้วยความปลอดภัยและไม่เหน็ดเหนื่อยมากนัก และจะได้รับการแพร่พันธุ์ออกไปอีกมาก ๆ ในสยามประเทศ”

จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 แห่งจักรวรรดิฝรั่งเศส (ภาพจาก www.britannica.com)

การบรรณาการด้วยสิ่งสารสัต์ว์มิใช่เรื่องแปลกประหลาดแต่อย่างใด พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ก็ทรงเคยมีพระราชดำริพระราชทาน “ช้าง” ให้แก่ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกามาแล้ว

อย่างไรก็ตาม ไม่ทราบแน่ชัดว่าสัตว์ตัวนี้จะมีชีวิตรอดข้ามซีกโลกมาถึงกรุงเทพฯหรือไม่ แต่เชื่อว่าน่าจะรอดชีวิตมาได้ เพราะหากย้อนไป 400 กว่าปีก่อนหน้านี้ ราชทูตจีนในกองเรือเจิ้งเหอ ก็สามารถนำ “ยี่ราฟ” จากเมืองฮอร์มุซซึ่งเป็นเมืองท่าการค้าของเปอร์เซีย นำไปถวายเป็นบรรณาการแก่จักรพรรดิแห่งราชวงศ์หมิงได้ แต่หากรอดชีวิตบนเรือมาได้ ก็อาจต้องเสียชีวิตกับสภาพอากาศและโรคสัตว์ในผืนแผ่นดินใหม่

เผยแพร่ในระบบออนไลน์ครั้งแรกเมื่อ 31 มกราคม 2565

https://www.silpa-mag.com/history/article_82381